

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Maanantaina 6. elokuuta 2012

MAASEUDUN TULEVAISUUS

5

UUTISET

Kyläkauppojen investointituki vaakalaudalla

Jyrki Kataisen hallitus haluaa karsia elinkeinotukia. Kyläkauppatuella on saatu parannettua toiminnan kannattavuutta.

.....

Kyläkauppojen investointituen jatkosta ei ole varmuutta.

Työ- ja elinkeinoministeriö ei saanut tuelle täksi vuodeksi myöntämisvaltuutta. Tukipäätöksiä kuitenkin on tehty, sillä edellisinä vuosina rahaa on jäänyt käyttämättä.

Työ- ja elinkeinoministeriön ylitarkastaja **Raimo Puhto** kertoo, että täksi vuodeksi siirtyi 1,2 miljoonaa euroa.

”Sitä on vielä riittämiin”, Puhto sanoo.

Tukea voi saada esimerkiksi kyläkaupan remontteihin tai kylmäkalusteiden uudistamiseen.

Puoli miljoonaa käytetty Jyrki Kataisen (kok.) hallituksen ohjelma linjaa, että elinkeinotukia karsitaan. Eduskunta ratkaisee tukiasian hallituksen

esityksestä syksyn budjettineuvotteluissa.

Valtioneuvoston asetus kyläkauppatuesta on edelleen voimassa. Ministeriö päätti 2009 jatkaa tukea vuoden 2014 loppuun.

Tänä vuonna tukipäätöksiä on tehty 18. Yhteensä on myönnetty 557 000 euroa.

Monipuolistamiseen Nykymuodossa kyläkauppatukea on myönnetty vuodesta 2008 lähtien. Lähivuosina tukipäätöksiä on tehty vuodessa noin 40.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on ollut vuosittain miljoonan

Juhannuksena uusissa tiloissa aloittanut Paraisten Portti on yksi kyläkauppatukea saaneista.

euron tukivaltuudet.

Avustus kattaa enimmillään 40 prosenttia investoinneista, jotka parantavat tai monipuolistavat kyläkaupan palveluita. Aiemmin valtio on tukenut kiinteistöjen kunnostamista 60 prosentinkin osuudella.

Tukea saavan kyläkaupan on sijaittava taajaan asutun alueen ulkopuolella ja myytävä päivittäistavaroita. Niiden vuosimyyntin tulee jäädä alle kahteen miljoonaan euroon. Päivittäistavaroiden myyntialaa saa olla alle 400 neliömetriä.

Tukea uudistettava Päivittäistavarakauppa ry:n mu-

kaan tuki on lisännyt toiminnan kannattavuutta.

”Tukea saaneiden myymälöiden myynti on selvästi kasvanut”, johtaja **Ilkka Nieminen** sanoo.

Hänen mielestään tukea tulisi uudistaa, jotta se tukisi toimintaa jatkossakin.

”Se, että rahoja on jäänyt käyttämättä, kertoo, että tuesta ei ole saatu vaikuttavaa.”

Nieminen myös pohtii, ovatko jotkut kyläkaupat niin merkittäviä, että niille kannattaisi myöntää toimintatukea.

PAULA TAIPALE

Päivittäistavarakauppa ry:n visio: Reseptilääkkeet ja vanhustyötekijät kyläkauppoihin

Kyläkauppojen palveluvalikoima laajenee entisestään, jos Päivittäistavarakauppa ry:n kaavailut toteutuvat.

Alan edunvalvoja on hakenut rahoitusta puoliotistavuotiselle hankkeelle, jonka ajatuksena on tehdä kyläkaupoista alueensa solmukohtia.

Kyläkauppaan halutaan kerätä iso määrä sekä yksityisiä että julkisia palveluita.

Maaseudun asukas saisi näin kattavamman lähipalvelut ja kyläkauppa vahvistuisi. Uudella toimintatavalla saataisiin myös ehkä pysäytettyä kyläkauppojen määrän väheneminen.

Perinteisiä kyläkauppoja on jäljellä enää 385. Niiden päi-

vittäistavaramyynti laski 2011 edellisvuoden 184,7 miljoonasta eurosta 176,8 miljoonaan. Myymälöitä lopetti 32.

Nettiyhteys kauppaan

Hankkeen ajatuksena on, että kyläkauppaan tuotaisiin nettiyhteys. Sitä kautta voisi käyttää kuntien sähköisiä palveluita.

”Kirjaston palvelut on helppo tuoda syrjäkylille kyläkaupan kautta”, pohtii johtaja **Ilkka Nieminen** Päivittäistavarakauppa ry:stä.

”Tilauspalvelu ei aina suju, kuten voisi toivoa. Kyläkauppa voisi olla siinä avuksi.”

Sosiaali- ja terveyspalvelut ovat kuntakeskuksissa. Miksei

maaseudulla, kyläkaupassa?

”Kauppaan tarvittaisiin henkilötietosuojattu tila, jossa voisi rauhassa keskustella esimerkiksi vanhushpalvelu- tai sosiaalitoimintakäyttäjän kanssa”, Nieminen visioi, ja kytkee hankkeen kunnatodistukseen.

”Kun kuntien määrä vähenee, kaikin tavoin pitäisi varmistaa, että palvelut eivät heikkenisi kuntastatuksensa menettäviissä kunnissa.”

Lääkkeet kyläkaupasta

Mukana olisivat myös yksityiset toimijat.

Muun muassa Itella, Raha-automaattiyhdistys, Alko, Matkahuolto ja Yliopiston apteekki

ovat alustavasti kiinnostuneita yhteistyöstä.

Yliopiston Apteekin kanssa kokeiltaisiin reseptivapaiden lääkkeiden nettikauppaa. Itsehoitolääkkeet voisi hakea kyläkaupasta. Apteekki hoitaisi lääkenuevonnan.

Tilauksen voisi tehdä internetissä joko kotona tai kaupassa.

”Tällaisessa palvelussa olisi hyvä, jos kauppias osaisi opastaa koneen käytössä”, sanoo Nieminen.

Oma lukunsa on reseptilääkkeiden jakelu.

Jäykät toimintasäännöt eivät Niemisen mukaan ole innostaneet apteekkareita perustamaan palvelupisteitä maaseudulle,

vaikka lainsäädäntö nyt periaatteessa sen mahdollistaakin.

Kyläkaupoille haluttaisiin hankkeessa avata tämä mahdollisuus lakia viilaamalla.

Isommat volyymit

Lisäksi Alkon tuotteiden noutopisteenä toimimista halutaan lisätä. Niemisen mukaan kyse on yhdenvertaisuudesta: Monopolin tulisi pystyä palvelemaan myös maaseudun asukkaita.

Myös pakettipalvelu on haja-asutusalueella merkittävä.

Itella lakkautti viime vuonna 51 asiamiespostia kannattavuusongelmien takia. Nyt Itellan postimyyntipisteitä on toisten yritysten yhteydessä

haja-asutusalueella noin 70 ja pienissä taajamissa 90.

Nieminen uskoo, että jos kyläkaupan merkittävyys, liikevaihto ja tavarantoimittamisen volyymit kasvavat, kauppa on Itellalle entistä kiinnostavampi kumppani.

Hän uskoo, että monipalvelupisteen volyymi voisi riittää myös Raha-automaattiyhdistyksen ja Veikkauksen peleille.

ABC:kin mukaan

Tämäkin kuulostaa aivan ABC:ltä. Liikennemyymläät ovat keränneet kattojensa alle eri palveluita.

”ABC on hyvä kyläkauppa, mutta ei niitäkään joka paikassa

ole. Ketään ei suljeta ulkopuolelle”, Nieminen sanoo.

Perinteisistäkin kyläkaupoista löytyy nykyään vaikka mitä.

Palveluiden tulee Päivittäistavarakaupan mukaan olla kannattavia. Nieminen lukee madonluvat kyläkaupoille, jotka toimivat Itellan toimipisteinä alle kannattavuusrajan, asiakasvirran tähden.

”Palvelujen pitäisi kantaa oma painonsa.”

Päivittäistavarakauppa ry on hakenut hankkeeseen EU-rahoitusta. Hanke lähtisi käyntiin ensi vuoden alussa. Arvioidut kustannukset ovat 290 000 euroa.

PAULA TAIPALE

Vähittäiskaupan ammattilainen, yrittäjä Riitta Kosk esittelee kyläkaupan liha- ja juustotiskin valikoimaa.

Invavessa ja lampaantaljoja omalta saarelta

PARAINEN (MT)

”Kyläkauppa elävöittää maaseutua, ettei se näivety”, yrittäjä **Riitta Kosk** sanoo.

Kosk osti Paraisten Portin liiketoiminnan helmikuussa **Tage Wennerströmin** ja miehensä **Daniel Koskin** kanssa. Toiminta uusissa tiloissa alkoi

juhannuksena.

On kyläkauppa ja ravintola, suihkut ja vessat, vierasvenesatama ja kotisatama.

Toiminta Atun saarella, Sorppoon lossin ja laivaväylän vieressä, on lähtenyt hyvin käyntiin.

Kosk pitää kyläkauppatukea

hyvin tärkeänä. Paraisten Portti sai sitä investointeihin 200 000 euroa.

”Jos emme olisi saaneet tukea, olisi pitänyt miettiä tarkemmin.”

Kosk muistelee, että jo 90-luvulla puhuttiin kyläkauppojen kuolemasta.

”Näin kolme vuotta sitten Kirjaisten kyläkaupassa työskennellessäni, että kyllä ne toimivat. Siksi uskalsin lähteä tällaiseen.”

”Luulen, että ihmiset kaipaavat palvelua ja sosiaalista kontaktia.”

Sesonkivaihtelut ovat kylä-

kaupoissa rajut. Paraisten Portissa on kesällä 20 työntekijää, talvella vain Riitta Kosk.

Hän arvelee, että villit, ketjuihin kuulumatomat kyläkaupat, käyvät vähiin.

Pitkä kokemus vähittäiskaupasta auttoi häntä saamaan tavarantoimittajia.

”Täällä ei ole mitään muuta. Pisto kestää tunnin, kun tuo varaa. Kun toimittajat näkivät, että teemme tätä toissaan, tarvan saaminen helpottui.”

Nyt hyllyissä on yli toistuhatta artikkelia. Lähimmät ovat Atun saarelta. Charolais-pihvilihasta tiedetään sen tuottaneen

lehmän nimi.

Uutena valikoimaan tulee lampaantaljoja saarelta.

Ensi kesäksi rantaan tulee rautakauppa. Talvella ruvetaan keksimään uusia palveluita.

”Kaikenlaista pientä, joka tukee toimintaa.”

PAULA TAIPALE

Turkulainen loma-asukas Pasi Vallivuori valitsee syötävää. Hän saa kyläkaupasta kaiken tarvitsemansa.

POLITIIKASTA LYHYESTI

Yle: SDP:n kiri ei huoleta Kataista

SDP on kirinyt Ylen gallupissa kannatuseron kokoomukseen puoleen prosenttiin. Ylen uutisten mukaan pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) ei ole huolestunut tilanteesta.

Kataisen mukaan hänellä on tavoite, jonka mukaan vaikeista ja epämiellyttävistäkin asioista pitää puhua ja päättää luottamusta herättävällä tavalla.

Linja joko saa tai ei saa kannatusta.

Pääministerin mukaan vaalit ovat ainoa oikea kannatuksen mittaustapa.

Ylen gallup: Perussuomalaiset nousussa

Perussuomalaiset on Ylen gallupin mukaan noussut keskustan ohii suosituimmaksi oppositio-

puolueeksi.

Viime kuussa tehdyssä gallupissa perussuomalaisten kannatus oli 17,5 prosenttia ja keskustan kannatus 15,5 prosenttia.

Kyselyssä kokoomus pysyi yhä suurimpana puolueena, mutta ero SDP:hen supistui.

Urpilainen: Pitää varautua pahaan päivään

Maanantaina alkavaan budjettiriiheen mennään valtiovainministeri **Jutta Urpilaisen** (sd.) mukaan eurooppalaisen taantumam varjossa.

”Nyt pitää varautua pahan päivän varalle. Jos taloustilanne heikkenee, meidän on pystyttävä tukemaan työllisyyttä ja talouskasvua lisätoimenpiteillä”, Urpilainen sanoo.

Leikkauksia ja verojenkorotuksia on tulossa suurin piirtein yhtä paljon. Mikään ministeriö ei säästy leikkauksilta. Keskeisimmät korotukset koskevat arvonlisäveroa, ansiotuloverosta sekä suurten eläkkeiden ja perintöjen verotusta.

Katainen ei kannata aselain kiristämistä

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) kommentoi Helsingin Sanomille, ettei kannata muutoksia aselakiin.

Katainen tyrmää myös ulkoministeri **Erkki Tuomiojan** (sd.) ehdotuksen, jonka mukaan aseet pitäisi siirtää kodeista ampuaradoille säilytykseen. Katainen toteaa, että aseita ei voi säilyttää syrjässä sijaitsevilla, vartioimattomilla radoilla.

Kataisen mukaan ihmiset, jotka eivät tunne ampuaurheilua, voivat vahingossa lausua asioita, jotka eivät ole toteuttamiskelpoisia.

Katainen harrastaa itse metsästystä.

TALOUDESTA LYHYESTI

Isot kaupat lisäsivät ruuan myyntiä

Suurten tavaratalojen ja hypermarkettien liikevaihto lähenteli 610 miljoonaa euroa kesäkuussa. Liikevaihto kasvoi kuutisen prosenttia vuoden takaisesta.

Eniten liikevaihto lisääntyi elintarvikkeissa sekä kodin ja vapaa-ajan tuotteissa. Niissä kasvu oli seitsemän prosenttia. Pukeutumisen myynti oli niukasti plussalla.

Koko alkuvuonna isot tavaratalot myivät 3,4 miljardilla eurolla. Lisäys oli viitisen prosenttia.

Piensijoittajat ostivat Nokiaa ja Fortumia

Piensijoittajat ostivat heinäkuussa eniten puhelimetekijä Nokiaa ja sekä Fortumia. Sampo Pankin osakkeita myytiin eniten. Voittoja kotiutettiin yhtiön vahvan kurssinousun jälkeen.

Nokia julkisti huonon osavuosituloksen, mutta Nordnet-yhtiön maajohtaja **Niklas Odenwall** arvioi yhtiön miljardikassan valavan uskoa tulevaisuuteen. Fortumin osake on halpa, ja hyvät osingot houkuttelevat.

Yli miljoona matkasi Tallink Siljalla

Laivayhtiö Tallink Silja teki heinäkuussa uuden matkustajaennätyksen. Yhtiön reiteillä kulki yhteensä yli 1,16 miljoonaa matkustajaa.

Määrä on hieman viime vuoden heinäkuuta enemmän.

MT-STT